

БӨЛІМ: ФИЗИКА

Қозғалыстың салыстырмалылығы. Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс және бірқалыпсыз қозғалыстар

ЖАРИЯЛАНДЫ
03.11.2021

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/109188/>

Кадирбаева Айдын

Күні:	Мектеп: «Әл-Фараби атындағы жоббм» кмм
Сынып:	Мұғалім аты-жөні: Кадирбаева Айдын Қатысқандар: Қатыспағандар:
Сабақтың тақырыбы	Қозғалыстың салыстырмалылығы. Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс және бірқалыпсыз қозғалыстар
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.2.1.3. – Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірқалыпсыз қозғалысты ажырату
Сабақтың негізделген оқу мақсаты	Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірыпсыз қозғалыстың анықтамаларын меңгерту. Мағлұмат беру. Ажырата алу. Қолдану.
Бағалау критерийі	Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірыпсыз қозғалыстың анықтамаларын меңгереді. Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірыпсыз қозғалыс жайлы мағлұмат алады. Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірыпсыз қозғалысты ажырата алады. Алған білімдерін өмірде қолдана алады.
Тілдік мақсаттар	Негізгі сөздер мен сөз тіркестері: Бірқалыпты қозғалыс, бірқалыпсыз қозғалыс, арбаша, тамызғыш, салыстырмалы көрініс. Сыныптағы диалог/жазылым үшін пайдалы тілдік бірліктер: Түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірыпсыз қозғалыс анықтамаларын физикалық тілде дұрыс тұжырымдай алады.
Құндылықтарға баулу	Индустрияландыру мен инновацияға негізделген экономикалық өсу. Жалпыға бірдей еңбек қоғамы.
Пәнаралық байланыс	Технология, математика

ЖОСПАР

Жоспарланған уақыт есебі	Сабақта жоспарланған жаттығу түрлері	Ресурстар

	Мұғалімнің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Оқулық, күнделік, дәптер																																																	
Психологиялық ахуалды орнату. Ұйымдастыру кезеңі 3 мин	1. Сәлемдесу. 2. Ұйымдастыру. 3. «Жұмбақ жасыру» бойынша топтасады. (I топ- жол, II топ-уақыт, III топ-жылдамдық,) Әр кезең бағалау парағы арқылы бағаланып отырады <table border="1"> <thead> <tr> <th>Аты-жөні</th> <th>Білу</th> <th>Түсіну</th> <th>Қолдану</th> <th>Талдау</th> <th>Жинақтау</th> <th>Бағалау</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> Әр бөлім ұпаймен бағаланып отырады	Аты-жөні	Білу	Түсіну	Қолдану	Талдау	Жинақтау	Бағалау	1							2							3							4							5							6							Оқушылар орнынан тұрады, оқу құралдарын түгендеп, сабаққа назарын аударады. Жасырылған жұмбақты шешу арқылы топқа бөлінеді.	
Аты-жөні	Білу	Түсіну	Қолдану	Талдау	Жинақтау	Бағалау																																														
1																																																				
2																																																				
3																																																				
4																																																				
5																																																				
6																																																				
Үй тапсырмасын сұрау 5 мин (барлық сыныппен)	«Сәйкесін тап» ойыны арқылы сұралады <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Дененің санақ денесімен салыстырғандағы қозғалысы кезіндесызық түрінде қалдырған ізі-</td> <td>Санақ денесі д.а.</td> </tr> <tr> <td>Қозғалыстың қарастырылып отырған жағдайында өлшемдерін елемеуге болатын денені</td> <td>Қозғалыс троекториясы д.а.</td> </tr> <tr> <td>Қандай да бір уақыт аралығында дене жүріп өткен троекторияның ұзындығы осы уақыт ішінде жүрілген</td> <td>Механикалық қозғалыс д.а.</td> </tr> <tr> <td>Дененің бастапқы орнын оның келесі орнымен қосатын бағытталған кесінді</td> <td>Жол д.а</td> </tr> <tr> <td>Дененің уақыт өтуіне қарай бір-бірімен салыстырғанда орнының өзгеруін</td> <td>Орын ауыстыру д.а.</td> </tr> <tr> <td>Қозғалмайды деп есептелетін және басқа денелердің қозғалысы соған салыстырылып қарастырылатын денені</td> <td>Материялық нүкте д.а.</td> </tr> </tbody> </table>	Дененің санақ денесімен салыстырғандағы қозғалысы кезіндесызық түрінде қалдырған ізі-	Санақ денесі д.а.	Қозғалыстың қарастырылып отырған жағдайында өлшемдерін елемеуге болатын денені	Қозғалыс троекториясы д.а.	Қандай да бір уақыт аралығында дене жүріп өткен троекторияның ұзындығы осы уақыт ішінде жүрілген	Механикалық қозғалыс д.а.	Дененің бастапқы орнын оның келесі орнымен қосатын бағытталған кесінді	Жол д.а	Дененің уақыт өтуіне қарай бір-бірімен салыстырғанда орнының өзгеруін	Орын ауыстыру д.а.	Қозғалмайды деп есептелетін және басқа денелердің қозғалысы соған салыстырылып қарастырылатын денені	Материялық нүкте д.а.	Оқушылар кестені сәйкестендіреді. Дұрыс жауап көрсетіледі. Жұптар бір-бірінің жұмысын тексереді. Әрбір дұрыс жауап 1 ұпаймен бағаланады.	Кестелер Слайд																																					
Дененің санақ денесімен салыстырғандағы қозғалысы кезіндесызық түрінде қалдырған ізі-	Санақ денесі д.а.																																																			
Қозғалыстың қарастырылып отырған жағдайында өлшемдерін елемеуге болатын денені	Қозғалыс троекториясы д.а.																																																			
Қандай да бір уақыт аралығында дене жүріп өткен троекторияның ұзындығы осы уақыт ішінде жүрілген	Механикалық қозғалыс д.а.																																																			
Дененің бастапқы орнын оның келесі орнымен қосатын бағытталған кесінді	Жол д.а																																																			
Дененің уақыт өтуіне қарай бір-бірімен салыстырғанда орнының өзгеруін	Орын ауыстыру д.а.																																																			
Қозғалмайды деп есептелетін және басқа денелердің қозғалысы соған салыстырылып қарастырылатын денені	Материялық нүкте д.а.																																																			
Қызығушылықты ояту (т.жд) 2 мин	«Миға шабуыл» әдісі 1. Сабақ тақырыбына қатысты сурет жасырылады.	Суретке қарап қандай құбылыс болып жатқаны жайында ой қозғайды. Оқу мақсатын айқындайды. 1. Оқушылар жасырылған ақпаратты табады	Суреттер.																																																	
СаСа Сабақтың негізгі бө бөлімі. Түсіну. (10 мин)	Топтағы бірлескен жұмыс. 1. «Қызықты тәжірибе» әдісі арқылы арбаша қозғалыстары көрсетіледі. 2. Әр топ «Топтық жұмыста» топ болып пікірлеседі. 3. «Идеяларды құрастыру, идеяларды ұсыну». Құнды ойларын ортаға шығып айтады.	2 Оқушылар ойына келген жауаптарды немесе идеяларды барынша көп жазады.	Плакат																																																	

ө Қолдану. 10 мин	1. «Білім әлеміне саяхат» 1. «Ойшылдар» ауылы Теңдікті орында 7км = м 54км/сағ =..... м/с 45мин =с 2.«Алғырлар» ауылы 1.Түлкіден інге дейінгі арақашықтық 150м.Інге дейін қоян 12,5с-та , ал түлкі 15с-та жетеді. Нәтижесінде түлкі қоянды қуып жете алама? Орманда адасқан Қызыл телпек батысқа қарай 20 м, оңтүстікке қарай 30 м, шығысқа қарай 50 м, солтүстікке қарай 25 м жүрді. Оның жүрген жолын табыңдар. 3.«Тапқырлар» ауылы 1) Біз саяхат жасау үшін ақша төлеп, билет алдық. Ақшаны не үшін төледік жол үшін бе, әлде орын ауыстыру үшін бе? 2) Саяхаттап қайтқан автомобиль жүргізушісі есептеуіштің көрсеткіші 300 км-ге артқанын байқады. Бұл нені білдіреді? 3) Саяхат жасаған ауылдар мен үйдің арасы 150км. Саяхатқа барып, үйге қайта келгенде барлығы қанша жол жүрдік? Орын ауыстыруы неге тең?	Саяхатқа шығамыз, із қалдырып траектория сызамыз, орын ауыстырамыз, уақыт үнемдейміз! Берілген тапсырманы орындау арқылы келесі ауылға жолға шығады.	
Талдау 3 мин	“Шыңға шығу” әдісі 1. Бірқалыпты қозғалысқа мысал келтіріңдер. 2. Бірқалыпты емес қозғалысқа мысал келтіріңдер 3. Дене кез келген тең уақыт аралығында әр түрлі жол жүрсе, 4. Дене кез келген тең уақыт аралығында бірдей жол жүрсе,	Оқушылар сұраққа жауап беру арқылы баспалдақпен жоғары көтеріледі.	Слайд.
Жинақтау 3 мин	«Бес жолды өлең» әдісі бойынша оқушылар ойын жинақтайды.	Оқушылар берілген тапсырма бойынша бес жолды өлең жазады.	Плакат Маркер.
Бағалау 4 мин	«Ой толғау» Өмірдің өзі қозғалыс. Қозғалыстың адам өміріндегі маңызы тақырыптарына эссе, өлең, сурет салғызу.	Оқушылар қалаған шығармашылық жұмыстарын орындайды.	А4 қағаздары. Слайд.
Үйге тапсырма 2 мин	Оқулықтан §24,25 оқу, №4 есепті шығару.	Тапсырманы күнделіктеріне белгілеп алады.	Оқулық Күнделік.
Рефлексия 3 мин Кері байланыс		Осы кесте бойынша ойларын стикерге жазып, кері байланыс плакатына іледі.	Стикер Плакат

Мұғалім рефлексиясы

1	Не сәтті өтті?	
2	Не сәтсіз өтті?	

3	Нені өзгертемін?	

ҚМ АА Қуәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.